40-ބ/20/2026

22/11/2026

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅާ ބިލު

ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) އަށް ...... ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ބިލު

ބިލުގެ ސްޕޮންސަރ

ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު މީކާއިލް އަޙްމަދު ނަސީމް

ތާރީޚު : 17 ނޮވެންބަރު 2026

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އިދާރާ

ބަލައިގަތީ: Rekha	ރ. ނަންބަރު: 4736
[illegible]: 22.11.26	ގަޑި: 11:59
[illegible]:	
[illegible]	22/11/2026

ބިލު ހުށަހަޅާ ސަބަބު

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 30 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި، ސިޔާސީ ޕާޓީތަކުގެ ހަރަކާތްތަކުގައި ބައިވެރިވުމުގެ ޙައްޤު ކޮންމެ ރައްޔިތަކަށްމެ ލިބިދީފައިވެއެވެ. އަދި ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/2013 (ސިޔާސީ ޕާޓީގެ ޤާނޫނު) ގެ 9 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ، ސިޔާސީ ޕާޓީއެއްގެ މެންބަރަކަށް ވެވޭނީ، އެ މީހަކު އެދި، ސޮއިކޮށް ހުށަހަޅައިގެން ކަމަށެވެ. އެހެންކަމުން، ޕާޓީއެއްގެ މެންބަރަކަށް ވުމާއި، ޕާޓީގެ ހަރަކާތްތަކުގައި ބައިވެރިވުމަކީ، މީހަކު އަމިއްލަ އިޚްތިޔާރުގައި ނިންމަންވީ ކަމެކެވެ.

ސަރުކާރުގެ ކުންފުނިތަކުގެ ބޯޑުތަކާއި ހިންގުމުގެ އިސް މަޤާމުތަކަށް މީހުން އައްޔަންކުރަނީ ސަރުކާރުންނެވެ. މިހެން އޮތުމުން ، ސަރުކާރުން އައްޔަންކުރާ ކުންފުނިތަކުގެ ވެރިން ކުންފުނިތަކުގެ މުވައްޒަފުންނަށް، ވަކި ޕާޓީއަކަށް ސަޕޯޓުކުރުމަށާއި، ޕާޓީގެ ހަރަކާތްތަކުގައި ބައިވެރިވުމަށް ބާރުއަޅައި ފިއްތުންތައް ކުރިމަތި ކުރުމުގެ ފުރުޞަތު އޮވެއެވެ. ނަމަވެސް، މިފަދަ ޢަމަލުތަކަކީ ކުށެއްކަމުގައި ޤާނޫނުގައި ކަނޑައަޅާފައެއް ނުވެއެވެ. އެހެންކަމުން، މި ބިލުން ސަރުކާރުގެ ކުންފުނިތަކުގެ މުވައްޒަފުން، ވަކި ސިޔާސީ ޕާޓީއަކަށް ސަޕޯޓުކުރުމަށް ނުވަތަ ސިޔާސީ ޕާޓީގެ ހަރަކާތްތަކުގައި ބައިވެރިވުމަށް މަޖުބޫރުކުރުމަކީ ކުށެއްކަމުގައި ކަނޑައަޅައި، އެކަމަށް އަދަބު ކަނޑައަޅައެވެ.

بسم الله الرحمن الرحيم

ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) އަށް ...... ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ބިލު

1. ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ ފަހަތަށް އަންނަނިވި މާއްދާ އިތުރުކުރުން.

4-1 ދައުލަތުގެ ކުންފުނިތަކުގެ މުވައްޒަފުން ސިޔާސީ ޕާޓީއަކަށް ސޮއިކުރުމާއި ޕާޓީގެ ހަރަކާތްތަކުގައި ބައިވެރިވުމަށް މަޖުބޫރުކުރުން މަނާކުރުން

(ހ) ދައުލަތުގެ ކުންފުނިތަކުގެ މުވައްޒަފަކު، އަންނަނިވި ކަންކަމުގެ ތެރެއިން ކަމެއް ކުރުމަށް، އެއްވެސް ފަރާތަކުން، ސިޔާސީގޮތުން ނުވަތަ ނޫސިޔާސީގޮތުން މަޖުބޫރުކުރެވިގެން ނުވާނެއެވެ.

(1) ވަކި ސިޔާސީ ޕާޓީއެއްގެ މެންބަރަކަށް ވުމަށް، ނުވަތަ ޕާޓީއެއްގެ މެންބަރުކަމުގެ ފޯމެއްގައި ސޮއިކުރުމަށް؛

(2) ސިޔާސީ ޕާޓީއެއްގެ ހަރަކާތެއްގައި ބައިވެރިވުމަށް.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފަށް އަމަލުކުރުމަކީ، ނުވަތަ އެފަދަ އަމަލެއް ކުރުމަށް އެހެން މީހަކަށް އަމުރުކުރުމަކީ ކުށެކެވެ. އެ ކުށަކީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތު) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، ޖުނަހުގެ 1 ވަނަ ދަރަޖައިގެ ކުށެކެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި އެވާ ގޮތަކަށް ބާރުފޯރުކޮށްފައި ވިނަމަވެސް، އަންނަނިވި ހާލަތްތަކުގައި އެ ކުށަކީ، ޖިނާޔަތުގެ 5 ވަނަ ދަރަޖައިގެ ކުށެކެވެ.

(1) ކުށް ކުރި މީހަކީ، ދައުލަތުގެ ކުންފުންޏެއްގެ ބޯޑުގެ މެންބަރަކަށް، ނުވަތަ އެ ކުންފުންޏެއްގެ ހިންގުމުގެ އިސް މަޤާމެއްގައި ހުރި މީހަކަށްވުން؛ ނުވަތަ

(2) ކުށް ކޮށްފައިވަނީ، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ބިރުދައްކައިގެން، ނުވަތަ ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްގެން ކަމުގައިވުން.

(ރ) މި މާއްދާގައި:

(1) "ދައުލަތުގެ ކުންފުނި" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ސަރުކާރުން ފުރިހަމަ ހިއްސާ ނުވަތަ މެޖޯރިޓީ ހިއްސާ އޮންނަ ކުންފުނިތަކާއި، އެފަދަ ކުންފުންޏެއްގެ ދަށުގައި އުފައްދާފައިވާ ކުންފުނިތަކަށެވެ.

(2) ‘‘މަޖުބޫރުކުރުން’’ ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ބިރުދައްކައިގެން، ނުވަތަ މަޤާމުގެ ބާރު ނުވަތަ ނުފޫޒު ބޭނުންކޮށްގެން، ނުވަތަ ވަޢީދާއި، މުސާރައާއި، ޕްރޮމޯޝަނާއި، މަޤާމާއި، ބަދަލުކުރުމާއި، އިތުރު މަންފާއެއް ދިނުމާ ގުޅޭ ނިންމުމެއް ޝަރުޠަކަށް ހަދައިގެން، މީހެއްގެ އަމިއްލަ އިޚްތިޔާރުގައި ނޫން ގޮތަކަށް ކަމެއް ކުރުވުމަށެވެ.

(3) ‘‘ސިޔާސީ ޕާޓީއެއްގެ ހަރަކާތް’’ ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ސިޔާސީ ޕާޓީއެއްގެ ފަރާތުން ނުވަތަ ޕާޓީއެއްގެ ފައިދާއަށްޓަކައި ބޭއްވޭ ޖަލްސާ، ބައްދަލުވުން، ރެލީ، މުޒާހަރާ، ކެމްޕެއިން ހަރަކާތް، ނުވަތަ އެނޫންވެސް ހަރަކާތަކަށެވެ.

2. މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާނީ، މި ޤާނޫނު ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ތަސްދީޤުކޮށް، ދައުލަތުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރާ ދުވަހުން ފެށިގެންނެވެ.